

Előfizetési árak:

Helyben

és

Postán küldve:

Egy évre 10 frt.

Félévre 5 frt.

3 hóra 2 ft 30 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden küldemény Pópiacz Vecseyház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébutt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Öt hasábos petit sorért 5 kr.

Nyitólétre megjelenő közlemény 3 hasábos 15 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szinte több iz-

béli hirdetések mátol

fogva, alku szerint

a legolcsóbb

árért.

Bélyegdíj:

minden beiktatásért

külön 30 kr.

Megoldatik-e a törvényhatóságok rendezésének kérdése a jövő évben?

C) Azon kérdések közt, melyek hazánk belügyeit érdeklik, mondhatni, legfontosabb a törvényhatóságok rendezése.

A szabadság védbástyáinak nevezett törvényhatóságok tartották fen a haza szabadságát azon nyomott időszakokban, melyekben az önkényuralom a szabadság és a haza épsége, önállósága megsemmisítésére, titokban és nyilván, mindent elkövetett.

A megyék rendei, az annyiszor böcsémélt, de a kor szelleméhez mérve, a hazafiság lángjától áthatott táblabírák, bátran, következetesen és folytonosan ellenállottak mindig a kisérteteknek, melyek a tisztán magyar nemzeti érdekek ellenében felhasználhattak.

S ha olykor, az erőszak által fészkeikből, a megyék székhelyeiről kiszorítottak, mindig tudtak találni helyet, időt és alkalmat, melyeket felhasználva, egyöntetű eljárás követésében, a haza javára szolgáló cselekvésekben, s ha mást tenni nem lehetett, a semlegességi fegyverrel védekezésben megegyeztek.

Nem volt ritkaság, hogy a szolgabíró, ki a hivatalviselésre erőszakkal kényszerített, fogva, fedezet alatt kellett szállítani a törvénytelen adó behajtása körüli jelenlétére.

A II. József alatti beolvasztási korszakban keletkezett megyei határozatok, feliratok és óvások kitűnő okmánytárt szolgáltatnak, melyekben arany betűkkel írott bizonyítványai foglaltatnak a lankadatlan honszerelmenek.

Évszázadok tanukodnak a törvényhatóságoknak, mint alkotmányos hatóságoknak szívóssága és életrevalósága mellett.

Az osztályrendszernek, és a rendi alkotmánynak a közös szabadság melegében feloldadása, és annak következtében a képviselői rendszer behozatala folytán, a törvényhatósági rendszernek, a jogok gyakorlása módozataira nézve, változás alá kell esni.

Mert a hazai kormány életbe léptetésével, meg kellene szűnni azon féltékenységek, bizalmatlanságok, mely a Bécsből kikerült irányzatok által összeállított testületi, nemfelelős kormány ellenében fenállott.

S bár a központosítási rendszert a tudomány és a gyakorlati élet elítélte, mint az egyéni és társulási szabadság megölő gyilkosát, mégis inkább elűrheto volna az a hazai kormány irányában, ha ez, a nemzeti önállóság és függetlenség kellő biztosítékaival felruházva van.

Mig azonban még mindig a nyugoti szél irányozza kormányzatunk hajóját, mig elmondhatjuk a régi nótával, hogy Bécs városból nyugatról keletre hidegen fú a szél, bánatot hoz a magyar nemzetre, mert abból felhő kél: mai viszonyaink közt is, féltékenyen tekintünk a törvényhatósági életre, mint egyik legdrágább kincsünkre; — s ohajtjuk, hogy még a nemzeti kormány ellenében is oly védbástyákkal vétessék körül a törvényhatósági szervezet, hogy annak a nemzet törvényei, önállósága és függetlensége feletti ellenőrzése, — nemcsak kérés-nyezési, hanem politikai tanácskozási, sőt a lehető törvénytelen rendeletek teljesítésének, fele-

lősség mellett, felfüggesztési jogosultsága útján — lehető legyen; önként értetvén, hogy a felelősségre vonható ministerium kormányzásának lehetlensége kizárásával.

E nagy fontosságú kérdés megoldása 21 éven keresztül folyvást halogattatik; mi miatt aztán sem a kormány, sem a törvényhatóságok helyzete, jogköre kellőleg körvonalozva nem lehet és nincs is.

Ezen bizonytalan helyzet, mely ezer meg ezer jogosítottnak, ki illetékes volna a közügyekben cselekvő részt venni, sérelmére, kárára van, állandó jogélet megszürlődését s az alkotmányos jogélet kifejlődését lehetlenné teszi.

Majd 3 éve már, hogy képviselői kormányunk van.

A nemzet, mindazon nehézségek mellett, melyek az átmeneti korszakkal járnak, ennyi idő után, méltán megkivánhatta, hogy a kormány a törvényhatóságok rendezése kérdését ne csak hangoztassa, hanem komoly tanulmány tárgyává is tevé, az országgyűlés elé vigye megoldás végett.

Majd 1 éve, hogy a kormány a trónbeszédben hangsúlyozta a kérdés megoldásának szükségét, s reményt adott, mikép a bizonytalan állapotnak vége vettetik.

De, ugy látszik, vagy nem mert, vagy nem akart a kormány e nagy fontosságú kérdésbe belékezdeni.

Sőt a törvénykezés rendezésének, mely a törvényhatósági jogkör keretéhez tartozott, onnan kiszakításával, ahelyett, hogy egész rendezésbe fogott volna, az eddigi törvényhatósági jogrendszert is darabokra szakgatta.

És pedig még ahöz sem lehet reményünk, hogy e fontos kérdés a jövő évben megoldassék.

Ugyanis, azt tapasztaltuk, hogy az 1868. évi zárszámadás és az 1870. évi költségvetés feletti országgyűlési elölleges tárgyalások körülbelül 3 hónapot vettek igénybe.

A jövő év elején az 1870. évi költségvetés feletti viták még eltarthatnak február közepéig, sőt az 1868-ki zárszámadást is ide értve márcziusig; márczius végére már a képviselőház határozata szerint a pénzügyminiszter köteles lesz az 1871. évi költségvetést is előterjeszteni, mely az osztályokban és a pénzügyi bizottmányban pár hónap alatt mehét keresztül, az a feletti viták ismét legalább 1 hónapot igénybe vehetnek; s ezzel a nyári idény körülbelül be lesz fejezve; azután a delegáció működése alatt körülbelül 2 hónapig szünetel az országgyűlés; összeülhet ismét szeptemberben; akkor meg az 1869 ki zárszámadás kerül szönyegre, mely, a sokféle csatornán keresztül, alig lesz bevégezve októbernél elébb.

Ha már ekkor előterjesztetnék is a törvényhatóságok rendezésének bonyolított, és nagy fontosságú kérdése: az év végéig lehetetlen annak végmegoldása.

A törvényhatóságok tehát, melyek a kebelőkben felmerült s általok is mélyen érzett hiányok orvoslását folyvást azért odázzák el, hogy a rendezést várják, — a tisztujítás után is azon zilált helyzetben maradnak, melyben jelenleg vannak.

Miből tehát következik, hogy okosan tessük a törvényhatóságok, ha még most, a t i s z t u j i t á s o k e l ő t t, küldöttségeket neveznek ki, zilált bel állapotuk égető szükségének önállóság

annyan rendezése iránt, mennyiben a mostani ügymenet lassúsága, közgeik számának korlátozottsága, és a törvényhatósági életben részvételre illetékeség szabályozatlansága, az eljárásnak javítását s a törvényhatósági életben részvételhez való jogosultság kiterjesztését, az átalakult viszonyok alapján, mulhatlanul megkivánják.

Különbön továbbra is azon nehezen mozgó, s hitelöket lassankint vesztő intézmények közé fognak még sokáig tartozni, melyekről a sokféle ellenségnek könnyebb lesz elhitetni, hogy túlélték magokat.

Azt ugyan, hogy a jövő évben törvényhozással is rendeztessenek, alkalmasint híjába várják.

Mutassanak tehát magok életelt a törvényhatóságok, a belrendezkedésben, házilag; anire bizony nagy szükség van.

Akkor tán a kormány munkálkodása is hamarabb neki induland!

Ujdonságok.

— A nőegylet — ugy halljuk, a városbáz nagy termében a jövő hó első felében tartandja táncvigalmát, mely iránt a kíváncsiság előre is fel van fokozva. A szenvedő emberiség ügye bizonyosan általánossá teszi a részvétet; különben is az első nőegyleti bál oly jól hangzik, mikép várható, hogy még azok is megjelennek ott, vagy személyesen, vagy áldozatfíllérekkel, kiket különben a táncvigalmi élvezetek kielégíteni nem szoktak. Előre is felhívjuk tehát a nagy közönség becses figyelmét az élvezetes táncvigalomra, s a szenvedő emberiség sorsa iránti különösebb érdekeltségre!

— A ref. egyháztanács vasárnapján üléseben ujjal kimondta a szegényebb tanulóknak, kik szünnapok alatt honnmaradnak, folytonos segélyezését; azonban fentartotta, hogy ezen jogot évenként folytonosan maga gyakorolja, a helyett, hogy ezuttal bizonyos meghatározott summát a főiskolai igazgatóság önálló rendelkezésére bocsátana.

— Az újévi köszöntők megváltása iránt mindig vártuk, hogy vagy a hatóság, vagy a nőegylet választmánya kezdeményezőleg lépend fel, a mi azonban nem történt; pedig mily sok szenvedőnek könyöfűt lehetne letörölni azon kegyadományokkal, melyeket a közönség folytonos zaklatások folytán kiadni kénytelen. Legalább jó lesz feljegyezni, hogy a jövő évben e rendkívüli adónak jótékony célra fordítása iránt a saukészes lépések kellő időben megtéssenek.

— Temesvári Lajos színházunk derék és kitűnő tagja, mint hallottuk, megakar válni intézetünkét. Megvalljuk vonakodunk hitelt adni e jelentékeny veszteséget tolmácsoló hírenek, miután nem képzeljük, hogy az igazgatóság helyet adna e szép tehetségű fiatal színész állítólagos felmondásának s ne igyekeznék kielégíteni netalán igényeit, a mik egyébiránt nem lehetnek oly nagyok s alap nélküliek, melyek a követelődzés váljával volnának bélyegzendők. Temesvári pályáján annyira előhaladt már, hogy minden nagyítás nélkül mondhatjuk, miszerint ő szerepkörében egyike a vidék elsőrendű szerelmes színészeinek, ki hivatásának nem csupán felületesen akar szolgálni, hanem alapos szellemi képzettséggel megfelelni. Ily buzgalom csak jóra vezethet, és ő bizonyára haladni is fog tovább azon ösvényen, mely már is szép jövőt biztosított számára. Ismételve nyilatunk, miszerint az igazgatóság Temesvári elbocsátásával nem követhet el oly lépést, melynek ártalmas következményei bizonyára akkor fognak megteremni majd, midőn a megürült helyet betölteni senki sem lesz képes egy, hogy a hiány feledtetve legyen.

— Emittettük tegnap, hogy a szombati jótékony előadás jövedelme 11 forint kegyadománygyal szaporított, és ez ujdonságunkban részben hibásan jegyeztük fel a két lelkes ügybarát nevét, miután Kiss Sándor és Kiss Lajos urak ajánlották fel a jelzett összeget a színházi nyugdíj gyarapítására. Az igazság szempontjából kötelességünknek ismerjük ezt így helyroigazítani.

**** A casinó választmányának tegnap tartott ülésében több tárgy között a tisztújítási közgyűlés határideje is kitűzött, és a határidő 1870. január utolsó napja leendő.**

— A népösszeírás munkálatokkal az illető küldöttségek annyira el vannak foglalva, hogy valóban óhajtanék volna, ha a sok fáradozásnak kellő sikere lenne; mi aligha bekövetkezik, mert a nép egyrésze azon balhiedelemben van, mintha ez csak azért történék, hogy terhek rakassanak vállakra; holott a hatóság már hirdetményeiben kellőleg kifejtette, miképp az összeírás által nyerendő adatok a hazai társadalmi és művelődési érdekek javára történnek. Mintha bizony az állannak nem volna módjában, a szokott utakon kikeresni az adóalapot? Azért is városunk és a hazai viszonyok tekintetéből kívánatos volna, ha senki sem vonakodnék azon polgári kötelességtől, hogy az összeírás munkálatokat lelkiismeretesen elősegítse; mert, egybekötve városunknak nagyon is szükséges kitűdni lakossága számát, mind az országos képviselő, mind annak szempontjából, hogy városunk, lakosainak számára, és műveltségi fokozatára nézve mily állást foglal el a többi város között!

— Tárczánk szokatlanul hosszúra terjedt tegnap és ma; a mi, lapunk szűk tere miatt, akadályoz bennünket, hogy a többi rovatot úgy, a mint óhajtanék, képviseltessük. Azonban kénytelenek vagyunk sokat adni a tárczában, mivel a folyamathoz lévő beszélyt csak így végbevezethetjük a folyó évben.

— Több beküldött ciklerek két megjegyzésünk van; egyik az, hogy a mint már régebben kifejtők, névalírás és illetőleg a szerző kitérnek tudása nélkül nem közölhetünk oly dolgokat, miket nem ismerünk; másik az, hogy a bérmentetlen levelekkel terheltetéstől kérjük magunkat megkíméltetni; mert ezentúl ilyeneket csak ismerős kezektől fogadunk el!

Meghaltak: Decz. 26. Pt. u. Bundi Imre f. József 16 napos bélobban. 28. H. u. Burai György f. András 1 és fél éves agylobban.

Színházi szemle.

*** Hétfőn**, december 27-én adott: „Szevillai borbély“ vig. opera 2 felvonásban, zenéjét szerző Rossini. Az előadás jó sikerrel végződött. Közönség gyér számmal.

Fővárosi értesítő.

— A magyar daláregyesület ünnepélye 1870. auguszt. 18. 19. 20. 21-ik napján fog megtartani; minden egyes papnak külön művészei — ünnepélyességi, látványossági és dalárügyi programja lesz. Enquette bizottság is fog összehívani. „És az egyet a legközelebbi farsangon tombolával összekötött álarczosbált is rendezend az egyeteli pénztár javára.

**** A budai népszínházat** — miután Molnár annak vezetésétől visszalépett — a városi ta-

TÁRCZA.

A rágalom.

(Beszély.)

Shwartz Mária Zsófia után.
(Folytatás.)

„Nemde inrod kell Agda, szégyenedben a felett, hogy oly gyalázatosan megaláztad magadat, hogy oly nyomorult és alacsony módon megcsaltad azon férfit, ki forrón érte, hű szívét neked ajándékozta. Emlékszel még Agda, mit mondtam neked egykor: „Bár soha se tudnál meg, mire lennék képes, ha magamat csakugyan megcsalva lenni látnám.“

„Tehát megfogsz ölni, nemde?“ mondá Agda, s tévedt lelkén az öröm egy sugara villant át. Tehát Eduárd Otthellóvá válik, s o Desdemone lesz, gondolá.

„Téged megölni! nem, azt nem teszem. Azon nőt kit szerelme-féltésből megölnék még szeretjük, de én, én téged nem szeretlek többé. Itvan gyűrűd szabad vagy!“ A midőn az említett szavakat kimondottam, még szerelmem lakott szívemben, még akkor nem tudtam, hogy megszűnik szeretni azt, kit megvetünk.“ Eduárd a gyűrűt hidegen lehunzta ujjáról, s átnyújtá Agdának.

„Nem, ezerszer nem, így ennek nem szabad történni, ha valaha engem önmagamért szeretél!“ kiáltá Agda, és felugrott.

„És mégis úgy történik,“ mondá Eduárd rettentő nyugalommal. „Az olyan férfi mint én, kinek komoly hiátása és elvei vannak, azon perczen megszűnik szeretni, a melyben felfedezi, hogy érzelme tárgya nem méltó rá. Nálam a szerelmem komoly érzelme és nem kellemes időtöltés, s azon nőt, ki tiszteletemet elveszítette, szívem nem szeretheti. Elj tehát boldogul Agda, mi örökre el vagyunk választva!“ Ezzel az orvos az ajtó felé közeledett.

„Te engem soha nem szeretted, miután ily módon eltudsz hagyni!“ kiáltá Agda s megfogta karját, hogy visszatartsa őt.

„De igen Agda, én téged oly nagyon, oly forrón, teljes szívemből szerettem, hogy én soha sem leszek képes senkit szeretni. Vidd el magaddal azon dicsőséget, hogy minden nemesebb és forróbb érzelmeimet bírd; és hogy azokat lábbal tapostad. Én téged oly forrón, oly hevesen szerettem, hogy csak annak gon-

nás Miklósinak, a székesfehérvári színház jelenlegi igazgatójának engedte át.

— A florenczi hangversenyei folyvást látogatottak, előadásai művészi tökélyvel bírnak, programjuk válogatott.

— A pesti német színpadon Lewinszky vendégzerepel nagy tetszés közt. Hamlet, Mephistó szerepeiben egyiránt kitűnő.

— A közlekedési miniszter felkérte gr. Zichy Ottót, hogy agrófi családnak Zsélyben levő levéltárát, mely kivált az Árpád- Anjou- és vegyes korszakbeli királyok idejéből okmányokban gazdag, tudományos kutatások végett engedje át.

— A budapesti munkásokat vasárnapra egy felhívás gyűjté össze egy vendéglőbe általános munkás-gyűlésre, melyen a híres munkásigazgató Raspe Friderik volt értekezendő a socialis kérdés alapelveiről; több száz munkás összejött, de Thaisz főkapitány azon kijelentésére, hogy nem volt bejelentve az általános munkás-gyűlés tartása, csupán a szabók jelentettek be egy tanácskozást. — csendesen eloszlott.

— A honvédek és rendes katonaság közt folyó hó 25-én este a ferencziacson egy vendéglőben, szóvita folytán egy káplár és egy közember a rendes katonaságtól nehéz sebeket kapott.

**** Azon törvényjavaslat**, mely a tizedes sulymérőket behozalaláról szól, véleményadás végett elibe terjesztetik minden kereskedelmi és iparkamarának. Különösen felhivattak a nevezett testületek véleményüknek a felőli kinyilatkoztatására, a vámföntnek és vámmázsának megtartását kívánatosnak tartják-e vagy sem?

**** Házbemelés.** A három trombita utcában épülőfőben levő 13. sz. ház valószínűleg a sok esőzés miatt beomlott. Először a kapu feletti boltozat szakadt be, és az egész tér annyira tele lett omladozókkal, hogy a háznak hátsó felében lakók csak déltájban mehettek ki az utcára. Az építő mester felelősségre vonatott.

Irodalom.

— Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában megjelentek az alábbi mulattató és komoly irányú érdekes könyvek: Tarka világ 17—23 füzet 25 kr. Vager vegyan 4 ft. Vánbéri mesék 2 ft. Degen váltótörténelem 2 ft 60 kr. Papamorgó barátfülek I. 80 kr. Szeiczey törvény I. 5. II. 1. 1 ft. Pongrácz harcztan II. III. 1 ft. Magyar szabadság IV. mind a tiz füzetnek előfizetési ára 3 frt.

Belföld.

**** Mint a „Győri K.“** írja: gr. Zichy Ottó a miniszterium által felkérte, hogy a Zichy család gazdag archivumát átnevezés és felhasználás végett nyissa meg a hazai történészek előtt. Ezen család okmányára gazdag adatokat tartalmaz az Árpádok, Anjouk s vegyes házból

dolata, miszerint téged elveszthetlek, annyira retentésnek tetszett előttem, hogy nem hittem azt tulélhetni; de látod, hogy élek, s ebből láthatod, hogy szerelmem kialakult, hogy szívem minden gyengédebb érzelme kihalt. Te soha sem voltál érdemes szerelmemre, mert azt ily módon voltál képes lealacsonyítani, másnak reményt nyujtván arra, a midőn ezen remény csalás volt ellenem, megsemmisítése leg-szebb reményeimnek. Nem voltál méltó arra, mert hosszú és rettenetes kínzások által ezer névtelen fájdalmat szenvedtetél át velem, míg nekem oly szerelmet hazudtál, mi idegen volt szívedre nézve; mert a ki szeret, az nem tesz úgy mint te.“

„Oh taposs el engem, vess meg, és dorgálj, csak ne kételkedjél szerelmemben. Én szerettelek, szeretlek, s foglak szeretni örökké. Te voltál nekem egész világom, szívem minden dobbanása tied volt; de az én szerelmem annyira forró és heves volt, hogy szinte fáztam és szenvedtem nyugodt gyöngédséged miatt; egy oly szerelmem után áhítottam, mely épen oly erős legyen, mint az enyim, s nyugtalan sovárgásomban a grófnál kerestem azt, kit soha nem szerettem. Oh Eduárd, ehhez járult még az is, hogy az ő szerelme igazabbnak látszott előttem, mint a tied; kételkedtem abban, hogy engem szeretsz. Oh mondd, hogy mag akarsz bocsátani, hogy a te szegény féré vezetett Agdát nem akarod magadtól eltaszítani.“

Igy esdekelt összekulesolt kezekkel.
„Megbocsátani — legyen; de feledni — nem. Én nem feledhetem el azt Agda, hogy te azon gyönyörűségért, miszerint esztelen képzelgésednek eleget tégy, mindkettünk boldogságát kockáztattad. Nem feledhetem el, hogy szívemmel játszottál, s annyira lealacsonyítottad magadat, hogy a hűtelen szerepét játszottad. Nem tehetem azt, mert érzelmeim igen mélyen megvannak sértve.“

„Oh, de megbocsáthatás idővel, hiszen nem fogsz engem elhagyni!“ esdekelt Agda zokogva.

„Nekünk válnunk kell, — mi soha nem lehetünk többé egymásé. Mit érne neked egy olyan férj, ki nem szeret? Mit érne neked egy olyan feleség, kibe soha nem bízhatnám, a kitől mindig félnem kellene, hogy esküjét és kötelességét feledni fogja, s k től mindig azt várhatnám, hogy nevetem előbb vagy később beszenyenezi. Nem, Agda nem, mert azon nő, ki bár azt mondja, hogy szeret, mégis már a házasság előtt is más férfival szerelmi jeleneteket játszik le, az igen kevés reményt nyujthat mit feleség. Képzelmek akkor még sokkal messzebb elvezetne, s nehéz megpróbáltatásoknak len-

származott királyaink korából. Hazai Klionk előre is örvendhet e nemes törekvésnek!

**** Gyilkosság szerelemből.** Kolozs megye egy helységében ez előtt 12 évvel elhagyta egy nő általa gyűlölt férjét. Ezen idő alatt a férj folyvást sürgette nejét a visszatérésre, de sikertelen! Most a férj még egy végkisérletre határozta el magát. Fel-tette magában, hogy 12 or egymásután fogja kérni hogy térjen vissza hozzá, és ha hiába lesz minden es-deklés szava: megöli a szivtelen nőt! És úgy tön, a mint elhatározá! A mint a 12-ik kérésre is tagadó vá-laszt adott a nő, a dühös férj két késszurással halálra sebzé. Egy hét múlva meghalt a nő; a férj pedig börtönben várja büntetését!

**** Bács megye főispánjává** — maróthi földbirtokos gr. Migazzi nevezetnek ki. Hivatalosan még nincs tudatva

**** A honvéd rokkantak házána** k felépítésére az aradi tűzoltó-testület 50 frnyi összeget küldött Vidacs János képviselő kezébe.

**** A Csereháton** az adót nagyban ex-qualják. A szegény népek ugyszólván utolsó falatját is kivesszik szájából. A föld néptől lefoglalják a tölre szánt élelmi készletet, elhajtják a gazdasszony tehenét s be-visznek mindent Szikszóra és Miskolcra, hol találkoznak emberek, kik a dobraütött holmit potom áron meg-veszik.

**** Felső-Vadászon** egy legény pár nappal ezelőtt szeretőjét a fonóházból kísérte hazafelé. Utközben a legény többi társnőitől elválasztá a leányt, s miután magához ölelte azt, egy késsel oly mély szurást ejtett rajta, hogy a leány rögtön meghalt. A legény apja házána padlására a sarjuba bujt, honnét csak más nap reggel jött le, midőn meghallotta, hogy a leánytynak harangoznak. Ekkor bement a szobába, felöltözött tisztán s a tükör elé állva, borotvával elmetszette torkát. E gyilkosságra állítólag az adott okot, hogy a legény apja pár évvel ezelőtt civakodás közben a leány apjának fél orrát leharapván, ez gyermekét nem a gyűlölt ellenség fiához, hanem egy homrogdi legényhez akarta nőül adni, mivel a leány kényszerítésből már jegyet is váltott.

**** Máramaros-Szigeten** ügyvéd-egylet alakult, mely elnökévé Várady Gábort választotta; ki azonban e megtszítettetés jelen soknemű elfoglaltsága miatt el nem fogadhatta.

**** A m-szigeti rabbi** az anyakönyvek rendetlen vezetése miatt 100 ft pénzbírságra ítéltetett. Követendő példa a törvény szigorú megtartására nézve!

A pápaválasztás kérdésének fontossága.

**** IX. Pius pápának** bullája, mely megszabja, hogy az ő halála esetén nem a zsinatra összegyűlt atyáknak lesz teendője új pápát választani, sőt egyenesen a zsinat kizárásával egyedül a bibornokok conclaveját illeti ezen jog, december 4-ről van keltezve, s annak lényeges tartalma következő:

nél kitéve. Mert a szüziesség dicsfénye, mi most még övez akkor el lenne tűnve.“

„Oh Eduárd, én hü, bűnbánó nőd leendek, csak ne taszits el magadtól.“

„Mért e jelenetet hosszabbítani Agda? Te azon gyönyörűségért, hogy a gróffal szerepedet eljátszhasad, elhalaszthatad egybekelésünket, nem is akartál a felől hallani; gondold meg azt, és úgy fogod találni, hogy körtünk mindennek végének kell lenni. Vájunk meg tehát egymástól, és Isten örökjék felett.“

Eduárd az ajtó felé ment. Agda egy ugrással az ajtó és Eduárd közé vetette magát, s könnyeiben förö-dve, annak lábait elé borult.

„Légy kegyelemmel, légy könyö-ületességgel irán-tam! Ne hagj el, — hadd legyen még egy ideig jegyed, megfogom neked mutatni, mily forró az engesztelődés utáni vágyam, mily hü és szerető az én szívem. Az Istenre kérek, légy irgalmas irántam Eduárd, életem feleletedől függ, mert nálam nélkül nem élhetek. Ha nem szeretsz többé, engedd meg legalább emberis-ségi érzelmeiből, hogy gyűrűdet megtarthassam, engedd meg, hogy mint eddig, minden nap láthassalak, engedd meg, hogy remélhessek. Ne légy könyörületlenebb, mint Isten lenne büneit megbánó bűnös nő iránt!“

„Oh Agda, a mit kívánsz nem áll hatalmamban, nekünk örökre válnunk kell!“ mondá az orvos fájdalom-mal, s elszakítá magát Agda karjai közül. Agda eszmé-letlenül feküdt ott, s midőn a tanácsosné haza érke-ett, leányát ájulásban, eszméletlen állapotban találta a p-villonban.

Másnap reggel Agda a következő levelet írt: ez orvoshoz:

„Eduard, szerelmem, egyetlen egy szerelmemem! Te kemény, igen kemény szívű voltál Agdád iránt, de ugy-e, megbocsátottál már neki? Ó, bizonyosan megboc-sátottál, különben nem is tudnám, mi legyen belőlem. — Nélküled nem élhetek; — meghalni, ha csak a te kebelében nem, nem tudok; mi lesz hát így belőlem? Mint megátkozott fogok bolyongani a földön, s minden-nap küszöbödhez fogok csuszni térdeimen, hogy szerel-medért és bocsánatodért esedezzem. És ha csakugyan még is eltaszítanál magadtól, majd egy napon kezemet néma imára összekulesolva, boltan fogsz ott találni, s akkor aztán majd csak karjaidba veszed szegény Agdát, s az engesztelődés csókját nyomod homlokára, s eltemeted őt egy sirba, melyet olykor-olykor megláto-

előre is
K. elhagyta
főj foly-
len! Most
agát. Fel-
gja kőni
minden es-
gy tőn, a
agad) vá-
al haltra
pedig bör-
á v á —
ldbirtokos
még nincs
z á n a k
összeget
tyban exa-
falját is
lére szór-
enét s be-
találkoz-
ron meg-
gény pár
hazafelé.
a leányt,
mély szu-
A legény
csak más
leányt
bőzött tisz-
te törkát.
gény apja
őjának fél
ellenség
nőül adni,
tott.
ügyvéd-
válasz-
nemű el-
nek ren-
íteltetett
ára nézve
sága.
bja, hogy
atyáknak
a zsinat
leti ezen
lényeges
most még
lek, csak
Te azon
szbassad,
al a felől
ogy köz-
eg tehát
rással az
n főröd-
gel irán-
g jegye-
geszte-
szivem.
árd, éle-
élhetek.
emberi-
engedd
engedd
bb, mint
namban,
jalom-
eszmé-
rke e t,
ta a p -
irt: r z
meseml
ánt, de
megbo-
előlem.
k a te
zölőlem?
minden-
szerel-
kugyan
ezemet
lálni, s
Agdád-
kára, s
eglátó-

Hogy minden bizonytalanságnak eleje vétessék, mely a jelenlegi pápa meghalozása esetében azon kérdés megoldására vonatkozólag keletkeznek: ki választassék meg utódul és mi módon? Hivatkozik IX. Pius III. Sándor, X. Gergely, V. Klemen, XV. Gergely, VIII. Orbán és XII. Kelemen pápák rendeleteire, kik a pápaválasztás jogát szemben az ő idejükben ülésezett lateráni és trienti zsinatokkal a bibornokok collegiumára ruházták. Ezek példájából kiindulva, motu proprio, és korlátlan apostoli hatalmának erejénél fogva rendeli, hogy ezen jog nem a most ülésező zsinatot illeti, ily joggal az nem is bír, hanem hogy az kizárólagosan a bibornokok testületének tartatik fen. Hogy pedig az új választás zavartalanul mehessen végre, rendeli, hogy a zsinat, mielőtt a pápa haláláról tudomást vesz, mindaddig felfüggeszse ülését, és addig ismét össze ne üljön, míg az új pápa ki nem adja rendeletét a zsinatnak újlag megnyitására s a tanácskozások ismét folytatására vonatkozólag. És pedig ezen rendelet érvényes legyen nemcsak a jelen, hanem jövőre is minden hasonló körülmények közt előforduló esetben, azon szigorú hozzá-
tétellel, hogy azon semmi kihagyás, semmi törlés, semmi változtatás ne tétessék. Ki elég vakmerő lenne, ezen rendeletnek ellene szegülni, s másképen cselekedni, mint a hogy ez megirattott, — azt sújtja a mindenható Istennek és ő sz. apostolainak Péternek és Pálnak haragja!

Ezen rendelet nem egyéb, mint előzmény és bevezetés a csalhatatlanság dogmájához.

E rendelet kibocsátása által azt adja tudtára IX. Pius a világnak, hogy a pápa felette áll a zsinatnak, és hogy ez mindenkor az uralgó pápának van alárendelve, és nem a pápa függ a zsinattól. Tudjuk, hogy a konstanti zsinaton épen az ellenkező határozatot el. Ekkor az lett végzéssé emelve, hogy minden törvényesen összeült zsinat tekintélyét a Krisztustól veszi közvetlenül, és hogy annak minden tagja, beleértve a pápát is, alá van rendelve a zsinatnak. IV. Eugen pápa teljes erejével ellenszegült ugyan e végzésnek, végre mégis aláírta minden fentartás nélkül, minthogy nem tehetett mást. Ugyanazon konstanti zsinat letette a három ellenpápát, és az új pápát nem a bibornokok collegiuma választotta, hanem e fontos teendőt magok e zsinaton jelen volt püspökök végezték el. Hasonló történt több későbbi zsinaton. És most ime a mi napjainkban, a felvilágosodott XIX. században kell látnunk egy oly pápai teljhatalommal hozott rendeletet, melynélfogva a zsinattól minden időre elvétetik az önrendelkezési jog a pápaválasztás tárgyában, és e nagy fontossággal bíró testület, melynek feladata lenne milliók üdve s lelki jóléte, nyugalma felől inézkedni, alárendeltek egy e t l e n ember akaratának?

Vajon a most összeült zsinati atyák meghajolnak-e mint aláztos szolgálók ezen egyetlen akaratára? Találkozik-e köztük csak egy is, kinek elég bátorsága és képessége lenne a konstanti ellenszegülési szellemet újra felidézni?

Agda némi gyászba volt, s arcát beteges halványossággal borította, szeméi bevoztak esve, s egészen elzárta az élt. Minden idejét magánosan, szobájába zárkózva töltötte, szüleit is csak az ebéd alkalmával látta. Atyja sokkal szívélyesebb lett hozzá, s inkább közeledett leányához, mint előbb.

Anyja ellenben, mióta Agda a grófnak kosarat adott, hidegen és elkéservede viselte magát iránta; mert Agdát tartotta mindazon megaláztatások okának, melyeket eltűnne kellett.

Agda magára, ki bánata terhe alatt majdnem lerokadt, csöndes, hallgatag és aláztos volt környezete iránt; csak ha egyedül volt egedte át magát érzelmei szabad folyásának, és ekkor rettenetes kétségbeesésében a legkeserűbb vádakat emelte maga ellen.

Szeptember elején az olvasót ismét Pahl asszony lakásába vezetik.

Lavina, ki két hónapon át folytonosan élet-halál közt lebegett, csak a nyár folytán gyógyulhatott fel, szeptember elejére lett egészen egészséges, bár még akkor is gyenge és halvány volt.

Egy szép napfényes szeptemberi délelőttön Lavina a belső szobák egyikében egy nyugágyon félig feküdvé ült.

Bár arca fehér volt, mint a hó, s szép lélekteljes szeméit, finom kék gyűrű köríté, még is szép volt, mint valami árnykép; önkénytelenül állva maradt az ember, hogy ezen mélabus és szabályos arcot szemlélhesse. — A lange, fehér reggeli öltözetben a lelkek országa tüneményéhez volt hasonlítható, mely leszállt a földre, hogy egy órát a mi örömeink és fájdalmaink között átálmódjék. Fejét a nyugszék támlájára hajtotta, dus fekete haja, mint gyászának jele, gazdag fűrtökben hullott alá az ártatlanság fehér színére. Kezét az abban tartott munkálta maga mellett a nyugszéken pihenteté. Mély gondolatokba volt merülve.

Lavina egyedül volt, a mint az ajtó megnyílt és Arthur belépett.

A mint Lavina őt észrevette, látni lehetett, hogy remeg és színe megváltozik. Most történt először azon irtózatos este óta, a melyen Lavina, kezét az ezrednek ígérte, s vele anyja elébe lépett, hogy Arthurral egyedül találkozott.

„Hogy érzed ma magad Lavina?” kérdé Arthur s hangja gyengén remegett.
„Köszönöm meglehetősen,” felele Lavina.

Különb a történelemben találhatunk elég esetet, melyekben a pápaság ilyenemű kísérletet tett hatalma korlátlanra tétele végett. Némelyik sikerült, más-ik nem. X. Gergelynek sikerült az 1274 lyoni zsinaton a pápaválasztás kérdését úgy oldani meg, és úgy vinni keresztül, hogy abból a pápaság korlátlan hatalma nőhetne ki magát. Az ő ide vonatkozó rendeletére támaszkodik most IX. Pius.

A pápaválasztás X. Gergely előtt nem a bibornokok kizárólagos joga volt; a conclave a mai értelemben ismeretlen dolog volt. Hogy a pápát választó bibornokok minden kübefolyástól el legyenek zárva, elrendelte X. Gergely, hogy azon hely, hol a pápaválasztás történik, jövőre katonaság által szigoruan ellenőriztessék, hogy egy bibornok se hagyhassa el a conclave-t — a súlyos betegségi eseteket kivéve — hogy a külvilággal minden összeköttetéstől el legyenek zárva. Továbbá elrendelte, hogy ha 3 nap alatt nem tudnának meg-egyezni, arra nézve, hogy ki legyen az új pápa, élelmök csak kenyér, víz- és kevés borból fog állani, míg felad-
tának meg nem felelnek! És mégis már a következő pápaválasztásnál nem tartották magukat a kibornokok az előirt szigorú szabályokhoz.

Hát a IX. Pius villámai rettenetesebbek lennének, mint a X. Gergelyéi. Majd meglátjuk!

Korlátlan apostoli hatalmánál fogva és „motu proprio” bocsátotta ki említett rendeletét IX. Pius! Hogy ezen belső indulatot mi idézte föl a sz. atyában; hogy mi indokból hívja föl küzdelemre a zsinatot maga ellen, és teszi szándékosan ellenszegülőbbé az a nélkül is könnyen igazgatható ellenzéki szellemet a zsinat tagjai közt; nehéznél volna megmondani! Annyi igaz, hogy ha a sz. atya egy-egy hibás lépést tesz, melyet a világ mint időszerűtlen és a pápaság méltóságával összeférhetlent elítél; a talányt sokan azon állítással igyekeznek meg-
oldani, hogy a botlást egyenesen a pápa elvakult környezete követi el! De vajjon segít-e ez valamit a helyzetben? Bátran ki lehet mondani, hogy épen nem: leg-
kevésbé pedig a pápai csalhatatlanság dogmájára nézve.

Bécsi dolgok.

** Bécs, decz. 26. Mind nagyobb tért nyer azon hiedelem, hogy a miniservátság hamarabb be fog következni, mint azt sokan előre hitték. Taaffe, Berger és Potocki miniszterek magok sürgetik a császárt egy hozzá benyújtott elbocsátási kérvényükben, hogy a válság kérdését mielőbb oldja meg. Mint a „Pester Lloyd” bécsi tudósítója jelenti, nagyon valószínű, hogy a „Wiener Zeitung” egy napon azon hírről lepi meg a közönséget, miszerint Taaffe miniszter el-
n ö k k é l e t t. Kevesebb alappal bir azon hír, hogy Auersperg fogna a kabinet főnökévé kinevezettni, mivel ennek a miniszteriumba loendő újlagos belépése nemcsak a miniszterek részéről találna ellenzésre, hanem „felsőbb helyen” is.

Agda némi gyászba volt, s arcát beteges halványossággal borította, szeméi bevoztak esve, s egészen elzárta az élt. Minden idejét magánosan, szobájába zárkózva töltötte, szüleit is csak az ebéd alkalmával látta.

Atyja sokkal szívélyesebb lett hozzá, s inkább közeledett leányához, mint előbb.

Anyja ellenben, mióta Agda a grófnak kosarat adott, hidegen és elkéservede viselte magát iránta; mert Agdát tartotta mindazon megaláztatások okának, melyeket eltűnne kellett.

Agda magára, ki bánata terhe alatt majdnem lerokadt, csöndes, hallgatag és aláztos volt környezete iránt; csak ha egyedül volt egedte át magát érzelmei szabad folyásának, és ekkor rettenetes kétségbeesésében a legkeserűbb vádakat emelte maga ellen.

Szeptember elején az olvasót ismét Pahl asszony lakásába vezetik.

Lavina, ki két hónapon át folytonosan élet-halál közt lebegett, csak a nyár folytán gyógyulhatott fel, szeptember elejére lett egészen egészséges, bár még akkor is gyenge és halvány volt.

Egy szép napfényes szeptemberi délelőttön Lavina a belső szobák egyikében egy nyugágyon félig feküdvé ült.

Bár arca fehér volt, mint a hó, s szép lélekteljes szeméit, finom kék gyűrű köríté, még is szép volt, mint valami árnykép; önkénytelenül állva maradt az ember, hogy ezen mélabus és szabályos arcot szemlélhesse. — A lange, fehér reggeli öltözetben a lelkek országa tüneményéhez volt hasonlítható, mely leszállt a földre, hogy egy órát a mi örömeink és fájdalmaink között átálmódjék. Fejét a nyugszék támlájára hajtotta, dus fekete haja, mint gyászának jele, gazdag fűrtökben hullott alá az ártatlanság fehér színére. Kezét az abban tartott munkálta maga mellett a nyugszéken pihenteté. Mély gondolatokba volt merülve.

Lavina egyedül volt, a mint az ajtó megnyílt és Arthur belépett.

A mint Lavina őt észrevette, látni lehetett, hogy remeg és színe megváltozik. Most történt először azon irtózatos este óta, a melyen Lavina, kezét az ezrednek ígérte, s vele anyja elébe lépett, hogy Arthurral egyedül találkozott.

„Hogy érzed ma magad Lavina?” kérdé Arthur s hangja gyengén remegett.
„Köszönöm meglehetősen,” felele Lavina.

Más tudósítások szerint a császártól ment volna a felhívás a kabinet kisebbségéhez. (Taaffe, Berger és Potocki.) E felhívásban az foglaltatik, hogy egy emlékiratban terjesszék elő az említett miniszterek a helyzet felőli véleményeiket; ennek szerkesztésével a tárca nélküli miniszterbizott meg collegái által, s mint beszélük, még csak ezután — holnapután fog a császár elibe terjesztetni.

Külföld.

** Páris. A hivatalos lapok most nyomató-
kosabban hangsúlyozzák, mint ezelőtt azon állítást, hogy a jobb és balkezőp egyetértéséről felmerült bir minden alpnélküli. A „Public” Ollivier Emiltől azt írja, hogy öt nap óta nem volt meghiva a tuileriákba, hanem azért gyakran tart összejöveteleket, két az udvarnál nagyon befolyásos egyéniséggel. A véges cabinet megalakulandásáról szóló hírek ismétlődnek, és ennek bekövetkezése azért látszik valószínűnek, mert az ilyen közvetítő ut leginkább megfelel a császár vérmérsékletének, s az előbbi években követett eljárásnak. E véleményét osztja az „Independence belge” is, midőn oda nyilatkozik, hogy a válságból egy üzletminis-
teriumnak kell előállni, melynek hivatalos működése addig fog tartani, míg a megegyezés a jobb és balkezőp — Forcade és Ollivier közt létrejön.

Azon állítólagos megbízatás, — mely Magne urnak ministerium alkotás végett adatott volna — sem bir kellő alappal; egyébiránt a megbízatás valódisága esetében is aligha következnek be az ohajtott siker, mint ezt Forcade és Olliviernek ilyenemű sikerlele fáradozásából következetteti lehet.

** Páris. A „N. Fr. Presse” párisi levelezőjének tudósítása szerint a miniszterek beadták elbocsátásukat a császárnak, és most várják ügyök hova fejlődését, a sorsot, mely őket érni fogja. Sokan azt hiszik, hogy a császár a miniszterek tömeges lemondását elfogadja, a mi a törvényhozó test rendkívüli ülési után a hivatalos lapban azonnal közzé fog tétetni, és új kabinet lépnd életbe, melynek élén a „Presse” tudósítója szerint Olivier Emil fogna állani. Azonban más tudósítások oda mutatnak, hogy a császár Forcade mellett akar megmaradni.

Hírlik, hogy Fleury tábornok legközelebb Párisba fog jönni, s egy ideig ott marad. Okul ezen utazásra azt hozzák fel, hogy a császár különféle dolgok felől ohajt a tábornokkal értekezni; tudva van, hogy különösen a belügyi dolgokban nagy súlyt fektet III. Napoleon az ő tanácsára.

** Brüssel, 22. decz. A képviselőház megszavazta azon törvényjavaslatot, mely az autwerpeni

Ekkor mindketten elhallgattak.

„Nemde anyámat keresed? a konyhában van; csengetni fogok,” s Lavina a csengettyű után nyult: Arthur megfogta kezét és visszatartá.

„Talán félsz velem egyedül lenni?” kérdé remegő hangon.

Lavina igent intett fejével.

„Mindjárt távozem; de előbb egy kérésem van hozzád; s nem te azt nem teszed, ugy-e?” mondá Arthur lágyan, szeliden.

„Ha tehetem, Arthur, igen.”

„Holnap Upsalába utazom, hogy tanulmányaimat bevégezzem, s a tudori oklevelet elnyerjem. Onan nem térk ide vissza, hanem Stocholmba megyek. Ezt azért mondom, hogy megmutassam, hogy kérelmem nem sérti uj kötelmeidet.

Lavina az ohajom, azért esedezem, adj nekem felvilágosítást, hogy miért, miokból tettel így, mert be-
tegséged alatt voltak pillanatok, melyekben kételkedtem saját két szememben, s abban, a mit azon szerencsétlén este láttam és hallottam. Lavina engedd meg, hadd tudjam meg a valót; mert szörnyű azt a reál-
való gondolattal álmokoságot és csalást kötni egybe. Bizonyosan tévedtem ugy-e Lavina, — s ezen kérelmem semmit nem tartalmaz, a mi őt megsérthetné, s talán nekem is van jogom ahhoz, hogy megmeneküljek attól, miszerint a te lelked tisztasága feletti kétségek zavarában — mely engem most annyira kinez, — éljek. Hiszen ez az egyedüli, ez minden, mit gyermekésemnek és fiatalságomnak barátjától az elszállt vidám napok emlékeül, az életeni zárandóklásomra ohajtok.

„És én megígérem neked, hogy a felvilágosítást meg kapod, de nem most, mig itt vagy, hanem nyilatkozatomat már Upsalában fogod találni.”

„Köszönöm Lavina,” mondá Arthur, s a piczi hófehér kezét ajkához szorítá, de tüstént elbocsátotta azt, a mint tekintete azon gyűrűre esett, mely az övének helyét elfoglalta. „Örkődjék Isten feletted, s óltalmazzon meg, légy oly boldog, mint én kívánom,” sutogá Arthur elfojtott hangon.

„Köszönöm köszönöm,” felele Lavina, s többet nem birt szölnani.

„Most megyek nénihez,” mondá Arthur s elisietett. Lavina kebeléből mély sobaj szállott el. S e sobajjal egykori örömteljes reményei is eltűntek.

(Folyt. köv.)

déli citadellának Strousberg részére 15 milliónyi összegért leendő átengedését, és ezen pénznek a Schelde balpartja megerősítésére fordításáról szól. A miniszterium oklva azon épen nem várt ellenszögülésen, melylyel az új katonai költségvetést néhány követ megtámadta, minden há emberét összegyűjtötte, hogy az említett törvényjavaslatot keresztül vigye; így ment az át 69 szazattal 13 cl-n.

Frère Orban, kabinetfőnök, az ékesszólás minden fegyverét felhasználta, hogy a kamarának bebizonyítsa, miszerint az antwerpeni erőd kérdésében sem nézetei sem javaslatai nem változtak. A 15 milliónyi összegnek a Schelde part erődítésére szándékolt fordítására felhozott ellenvetéseket oly módon igyekezett leverti, hogy a jelenlegi állapotokat az 1847-iki korszakkal összehasonlította, midőn senki sem hitt a lehetőségben, hogy a világbéke megzavartassék. Ez rendes dolog már a világ minden ministereinél. Ha új katonai költségeknek van szükségök, tüstént a veres ördögöt, a fenyegető háborút festik a falra; a követek aztán, mint a Panurgos bárányai, nyakra-főre ugrálnak elő, hogy segítsék legyenek a szegény hadügyminiszernek, és egész készséggel tárják fel az állam pénzeszközeit, hogy azokba oly mélyen, a mennyire csak lehet, belemarkolhasson.

Mikor fog ez már egyszer megváltozni?
* P é t e r v á r. A „Patrie” pétervári tudósítója elősorolja azon katonai rendszabályokat, melyeket az orosz hadügyminiszer a végezt léptet életbe, hogy az orosz hadsereget mielőbb teljesen kész állapotba helyezze. E rendszabályok egyik pontja azon nevezetes dologról szól, hogy Péterváron egy új etablissementben 300,000 új fegyvernek minél gyorsabb elkészítésére fáradoznak.

** H a n n o v e r. A cöllei ismeretes szobor ügyben a hannoveri katonai parancsnokság és a cöllei csapat parancsnokság egyenként 100 tallér pénzbírságra ítéltetett.

** A t h e n. A „N. Fr. Presse” szerint miniszterválság van küszöbön. Az igazságügyminiszer P. tzalis beadta lemondását. Azt hiszik, hogy Christides vagy Valaoritis fog belépni a Zaimis miniszteriumába.

— K o n s t a n t i n á p o l y, decz. 23. A porta felszólította a Kheidivet, hogy a fermanban elősorolt követelmények előtti meghódolása jeléül páncélhajóit és 200,000 Chassepot fegyvert szolgáltatasson ki.

Legujabb.

— B é c s, decz. 27. A „N. Fr. Pr.” úgy hallja, hogy a függőben lévő miniszterválság megoldása a legközelebbi napokra várható. Hiszerint a ministerek minoritása. O Felsőge felhívásának megfelelőleg — vagy ma, vagy holnap bizonyosan felterjesztendő a helyzetre vonatkozó emlékiratát. Ezen forrás szerint a cabinet minoritása erősen ragaszkodik elbocsátási kérvényéhez.

— B é c s, decz. 27. A „Presse” megerősítvén a memorandum átnyújtására vonatkozó fentebbi hírt, hozzát teszi, hogy a további elhatározás a két emlékiratnak a ministertanácsban való tárgyalásáig elhalasztatott.

— B é c s. A munkásmozgalom alkalmával befogott munkások most már nem egy, hanem két külön fogházba záratk. A letartóztatottak családjai számára a polgárság nevezetes összegét rakott össze.

— B é c s, decz. 27. A „Neue Fremdenblatt” szerint a nápolyi királyné új születő leányát maga a pápa fogja megkeresztelni.

— B é c s, decz. 27. Koller prágai helytartósági főnök Bécsbe hivatott E körülményt a miniszteri válsággal hozták kapcsolatba.

— B é c s, decz. 27. Az „Abendpresse” szerint ama gondolattal, hogy a miniszteri válság eldöntését az

adresse-vitáig elnapolják, fölhagytak. A döntvény ennek folytán csakhamar várható.

— P r á g a, decz. 27. A városi tanács megalakult és 23 cseh és 1 németből áll. Hulesch alpolgármester újra megválasztott. A polgármester választása nem jött szóba.

— A r a d, decz. 27. Kramm szabómester, ennek neje és szolgálója tegnaptól mára viradóra lakásaikon meggyilkoltattak és kirabolttattak.

— R ó m a, decz. 27. A pápa elhatározta, hogy a zsinat végével négy oly püspököt emel bíbornokságra, a kik a zsinati munkálatoknál magokat leginkább kiuntették.

— F l o r e c z, decz. 27. Az új ministerium helyzete naponként kényesebbé válik, mert a jobb centrum a jobbal szövetheték megbuktatására.

— S z e n t p é t e r v á r, decz. 27. A ministerium elé egy terv terjesztett helybenhagyás végett, a mely szerint az Ural- és Caspi tengert és így a Sirk-vaját a Volga folyamával hoznak összeköttetésbe.

— P á r i s, decz. 27. Mint állítják, a törvényhozó testben holnap fogják megválasztani a baureukat a rendes ülészakira. Ferry Aragón, és Gambetta egy új választási törvényjavaslatot adtak be. Glais-Bizoin is adott be egy törv.-javaslatot a bírósági hirdetések tárgyában. Garnier-Pages törv.-javaslatot adott be a hirlaphelyek eltörlése és a külföldi lapoknak Franciaországba beocsátása iránt. Erre Pereire választása került tárgyalás alá.

Közgazdaszat.

N e h á n y s z ó a t á v i r d a s ü r g ö n y - i n t é z e t r ö l.

(U.—k.) Mióta a villany erejét az újabb kor az eszmék, a szavak gyorsan tovaropítására kiaknázta csaknem a gondolat gyorsaságával hirdeti a tényeket egyik világrészről a másikba a villanyodronyokon: a polgáriusult államokban mindenütt intézkedtek, hogy a világvárosokban legyen oly intézet, hol az öt világrész politikai, társadalmi és kereskedelmi viszonyaira vonatkozó távsürgönyök összpontosítottatván, azokat minden rendű, rangú és állapotú egyén saját előnyére felhasználhassa.

Nagy fontosságu az ily távirda-sürgönyöz intézet kiválólag a napi sajtóra s a kereskedőre ugy, mint a gazdaszra és üzérre nézve.

Volt ugyan ily intézet az utóbbi időkben Bécsben s ennek egy főlkintézete Pesten is; azonban mindezek a kormány intézményei lévén, azokból a nagy közönségre közvetlen haszon nem hárulhatott.

Hazánk fővárosa Pest rég érezte már ily a közönség érdekeit képviselő intézet hiányát s a fővárossal együtt a vidék is, ugy társadalmi, mint kereskedelmi tekintetben.

E bajon segitendő, Kápolnai István hazánkfia a „Katonai Közlöny” szerkesztője Pesten a dorottyauczában 20-ik szám alatt, távirda-sürgönyöz e intézetet rendezte be e napokban a nagy közönség javára.

Felesleges sok szóban részleteznünk, mely hiányt pótol az intézet ugy kereskedelmi mint gazdaszati, társas életi és politikai érdekeinkben.

Az intézet, hogy nagyszerű hivatásának mentül nagyobb mérvben megfelelhessen, akép intézkedett, hogy ne csak a külföldi pénz — és terménypiacz — de a belföldi hason viszonyok felől is gyors, pontos kimerítő tudósításokkal szolgálhasson s e tekintetben adatait mindig a leghitelesb helyekről merítse.

Előfizetési feltételek: 1.) Minden árfolyami sürgönyre és kereskedelmi tudósításra havonként 10 frt; 2.) áru- és terménysürgönyökre 8 frt; 3.) összes kereskedelmi sürgönyökre 15 frt.

Ez árak mellett az illetök a fővárosban a sürgö-

nyöket a távirdai sürgönyöz-intézetből (Dorottya utca 10. sz.) magok hoztatják a tőzsdeórak alatt érkező sürgönyök kivételével, melyek a tőzsdén szétosztatnak.

Ha a tőzsdeórakon kívül is a házhozordás megkiváratnák, akkor az 1. és 2. szám szerinti előfizetők-nél még havonkénti két forintnyi a 3 dik szám szerinti előfizetők-nél pedig 3 frnyi pótlék fizetendő. Ez arány vétetik zsinórmértékül a a vidéki előfizetők-re nézve is. — Félévi fizetés mellett az előfizetési ár 10%-tel 4-vel évinél 5%-tel leszállitattik.

Aligha találkozik oly fővárosi és vidéki nagyobb kereskedő, gazdasz és üzér, ki ez intézet életbeléptével nyerendő előnyöket maga részére biztosítani ne igyekeznék; sőt én megvagyok győződve, hogy oly egyének, kiknek egyenkint nem lenne módjukban e sürgönyökre előfizetni, társulva, többen együvé állva igyekeznek azokat hordatni. Így több kisebb kereskedő és gabonatermelő.

Czélyszerű intézkedés lenne különösen, ha a városok és helységek hatósági közegei a község számára rendelnek meg e sürgönyöket, melyek megérkezésük alkalmával azonnal a helység házána kiragasztatnának, hogy minden gazdasz tájékozhasza magát terményeinek mikép és mily áron értékesítésére nézve, a kereskedő pedig tudhassa, mikor, hol szerezheti be árucikkjeit legelőnyösebben s mely helyeken adhat azokon legjobb áron tul.

Szükségesnek tartottam ennyit ez üdvös hatású intézetre nézve a közönségnek kellő tájékozásul elmondani; és hogy ki-ki, miképen értékesítheti annak nagy horderével bíró előnyeit: bővebb magyarázat e tekintetben felesleges.

(F.) Debr. decz. 28. A ros utak miatt heti piaczunk, ma is üres volt; alig volt 7—8 szekér látható leginkább tengerivel, a mi emelkedett árak mellett kelt köble 5 ft 20—60 kr. a mi kevés életnemű hozatott hamar elkelt, 20—30 kral felebb az eddig jelzett áraknál, kenyeret szinte keveset hoztak s drágán kelt. A kész bór keresetlen. — Időjárásunk igen változó, az estve olta kiti-ztult, ma délig napfényes, enyhős ősziés, délután ismét felhős, esőre mutat.

Nyilttér.

Elismerés.

Rubinger Antal ur 1869 april 30-án Beregszászon a „Haza” magyar életbiztosító-bank utazó felügyelője Loóg János ur által meglátogatván, ennek ösztönzése folytán nejjével egyetemben 2000 frtra biztosította életét. — Nem remélték volna mindketten e házastársak, hogy rövid idő mulva a kéréshetlen halál áldozatai lesznek. Már f. évi junius 8-án a nő, s rövid hetek mulva a férj is váratlan halállal kimultak.

A „Haza” magyar életbiztosítóbank azonban, holott a biztosítás csak is a nevezettek közül a tulajdonok javára szólott, ennek halála azonban oly rövid idő mulva következett, hogy az összeg felvételét nem is eszközözhette, a bank mindennek daczára az alólírot örökösnek az összeget a legnagyobb méltányossággal kiifizette, — mely példás eljárást elismerni s a nevezett bankot mindenkinek bizalmába ajánlani ezuttal kötelességemnek tartottam.

Kelt Pesten 1869. Deczember 21.
Löwy szül. Rothenstein Rubinger Mária mint:
Rubinger Antal törvényes örököse.

Bécsi tőzsde, decz. 28. Cs. arany 5—82, ezüst 121—25

Felölös szerkesztő s kiadó tulajdonos: **Oláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

Pájer József

a negy-templom mellett, igen díszesen rendezett

porcellán- és kőedény-kereskedést

állított fel a ref. egyház újonnan épült háza alatt, hol mindenféle **kávé, théis, tojlett, asztali készletek** és minden porczellan-cikkék, ugy szinte a híres **bécsuhyelyi porcellán-kütyök** kaphatók; és mint szörny leggyorsabbban is rendelhetök; ugy szinte egészégi főző **edény, tükrök, petróleum-lampák, képekhez való aranyozott rámkák, rudakban aranyozott lécek,** nagy mennyiségben, a legolcsóbb áron kaphatók; épületekhez való **ablak-rámákat** vasazra és beüvegeve; saját műhelyben a leggyorsabbban és legolcsóbban készített. 210. 1-3

Eladó ház.

Varga-utczán a 2182-ik számú **cserepes kőház házutáni földével** együtt örökáron eladó.

Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal. 180. 20 --

PECCO-THEA,
fontja 2 forint 20 kr.
RHUM,
Itczés palaczkokban 50 kr, 1 ft, és 1 ft 60 kr.
S H E R R Y,
egy üveg 2 frt 50 kr.
Geréby és Hannignál.